

פרשת צו שבת פרה תשפ"ד

גליון 379
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לעילוי נשמות

מוזרי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מוזרי אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
ר' אלעזר ב"ר אמרים משה שיבלט"א
הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל
מאפטא ב"ר שמואל
הרה"ק רבי צבי אלימלך מבבלזוב ב"ר
דוד
הגה"ק רבי חיים אבואלעפיא ב"ר יעקב
הרה"ק רבי אהרן ב"ר שמואל יעקב ראטה
הרה"ק רבי יצחק מדראביטש ב"ר יוסף
הרה"ק רבי ישכר דוב ב"ר יצחק אייזיק
רבי ר' אליה שפירא ב"ר בנימין וואלף
הרה"ק רבי מרדכי מנעשחין ב"ר דוב בער
הרה"ק רבי יעקב צבי יאלעס ב"ר נפתלי
הרה"ק רבי אריה לוי ב"ר בנימין ביינוש
הרה"ק רבי חיים מאיר ב"ר ישראל
מרים הנביאה בת עמרם
רבינו משה בן נחמן רמב"ן
הרה"ק רבי ישעיהו ב"ר אברהם הורוויץ

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

על עניין הקרבת הקרבנות כותב בעל הערבי נחל זי"ע

"העולה מזה כי העיקר הוא הכנעה להיות נכנע לפני ה' ויהיה לבו נשבר בקרבו וידע ויבין שאינו יוצא ידי שמים אפילו רגע אחד וכנ"ל. ואמנם מי שאין שכלו כל כך בריא וחזק להיות נשבר פנימיות לבו ונכנע על זה בא ציווי הקרבנות וכמו שכתב הרמב"ן ז"ל (ויקרא א', ט') טעם הקרבנות כפי פשט הדברים כדי שיבוא מזה לידי הכנעה, כי האדם יראה את הצאן ואת הבקר ההוא נשפך דמו ונעשה אברים אברים ונשרף על המזבח ויחשוב בלבו כי מן הראוי היה שככה יעשה אליו אלא שבחסד נלקחה תמורתו הבהמה הזאת ונעשה בה כל מה שראוי היה להעשות לאיש ההוא ונכנע בזה ללבבו ומפני שמו נחת הוא אלו דבריו ז"ל

ועוד כתב בהקדם דברי האר"י ז"ל בעניין הקרבנות בתוספת ביאור קצת כי עניין הקרבן הבא לכפר הוא כי ע"י מעשה החטא שנעשה חמור או קל איבד חלקי נשמתו הקדושה שנפלו חלקים ממנו לקליפה ח"ו וכאשר ביארנו זאת באורך בפרשיות הקודמות ואבידת חלקים אלו הם לפי חומר העוון וקטנו כך יהיה גודל האבידה הזאת מחלקי נשמתו רב או מעט וע"י הקרבן הכניעה הנמשך ממנו יקורבו ויחזרו אלו החלקים אל ה' למקורן ושורשן הראשון וזהו שם קרבן שהוא מלשון קירוב

והנה החוטא ועושה תשובה ומחזיר אותן החלקים ומי שמת בלי תשובה

"וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מִדֹּד בְּדִבְרֵי קְדוֹשׁוֹ שֶׁל רִשִׁי לְפָרֶשׁ פֶּסֶל זֶה בְּדֶרֶךְ רִמּוֹ בִּסְדֵּךְ

רש"י - מדו בד - היא הכתונת ומדה ת"ל מדו שתהא כמדתו

שתהא כמדתו, ניתן עפ"י דברי קדשו של רש"י לפרש פס' זה בדרך רמז בס"ד כידוע האדם במעשיו הטובים תופר לעצמו את החלוקא דרבנן הרוחני לעולם הבא וכן ידוע כי לכל אדם יש תפקיד בעולם שלשמו הוא בא לעולם ולצורך תפקיד זה ניתנו לו מידות אישיות ותכונות מתאימות על מנת שיוכל לבצע תפקיד זה בהצלחה והתביעה עליו בעולם הבא תהיה לפי התפקיד שנתנו לו

"וְזֹאת תֹרַת הָאִשָּׁם קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הֵוא" (ז', א')

רש"י - הוא קרב ואין תמורתו קרבה

האם ביצע אותו או שמא ח"ו לא על זה רומז הפס' ולבש הכהן היינו האדם שעושה רצון ה' נקרא כהן כנודע ילבש מדו בד היינו שיש עליו להכין לעצמו את הכתנת היינו החלוק הרוחני מדו בד היינו לפי המידה והתפקיד שקבעו לו בשמים כלומר לפי התוכנית והתפקיד שקבעו לו שאת זה הוא אמור לבצע בעולם הזה

כבר הזכרנו כמה פעמים כי יש צורך בתשובה לפני הבאת הקרבן ואין הקב"ה חפץ בקרבן ללא תשובה כמו שנאמר למה לי רוב זבחים ונראה שבשם קרבן זה נרמז כי קודם להקרבה האדם צריך לדעת שהוא אשם ולא להפיל את האשמה על משהו אחר ואז הוא בחינת מודה ועוזב ירוחם אך כל זמן שאין הוא לוקח אחריות על מעשיו וכתוצאה מכך אין הוא מתקן את מעשיו אין קרבנו מתקבל וזה מה שרומז רש"י הוא קרב כאשר הוא תולה את אשמתו בעצמו קרבנו מתקבל לרצון אך כאשר הוא תולה את האשם במשהו אחר שיהיה אשם תמורתו ובמקומו אז קרבנו לא קרב

"וַיִּקַּח מִשָּׂה אֹתָם מֵעַל פְּנֵיהֶם וַיִּקְטֹר הַמִּזְבֵּחַ עַל הָעֹלָה מִלֵּאִים הֵם לְרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה הֵוא לֵה" (ח', כ"ח)

השלמים הקריב גם את השוק על המזבח כדי לעורר את ישראל שידעו שהשוק הוא של הקב"ה כי הוא הוא הנותן לנו כח לעשות חיל ולא בשוקי האיש ירצה ולכן רק משה הקריב את השוק כי היה בכוחו של משה בהקרבה הזאת ללמד את בני ישראל לנצח להאמין שהש"ת נותן לנו כח לעשות חיל כנ"ל ולא יטעו לומר כחי ועוצם ידי וכו' כי יאמינו במאמר הכתוב לא בשוקי האיש ירצה" (מנכד המחבר)

נכתב בספר דברי שלום וברש"י ולא מצינו שוק של שלמים קרב בכל מקום חוץ מזה דהנה ימי המילואים ששימש משה ככהן חולקים במסכת זבחים (קא ע"ב) אם נשאר כהן כל ימי חייו או היה כהן רק בשבעת ימי המילואים ויש לומר דמר אמר חזק וכו' ולא פליגי כי באמת אפתשטותא דמשה בכל דרא ודרא ממילא הוא כהן לעולם כי הוא עומד ומשמש לבני ישראל לקרב אותנו לתורה ומצופות כידוע והנה אמר הכתוב (תהילים קמו, י) לא בשוקי האיש ירצה שלא יטעה לומר כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. וזה מרמז לנו בהקריבו את

פרשת פרה

"שתת מהן בהמה או חיה, פסולין. כל העופות פסולין חוץ מן היונה, מפני שהיא מוצצת. כל השרצים אינם פסולין, חוץ מן החלדה, מפני שהיא מלקת רבן גמליאל אומר, אף הנחש, מפני שהיא מקיאה. רבי אליעזר אומר, אף העכבר" (פרה פרק ט, משנה ג')

ידוע מה שכתוב חכמה בגויים תאמין תורה בגויים אל תאמין כי התורה ניתנה לעם ישראל וזה מה שרומזת המשנה המלמדת על מי ששתה ממי אפר הפרה מי פוסל את המים ומי לא וכידוע אין מים אלא תורה ועל זה אומרת המשנה שתת מהן בהמה או חיה רמו לאומות העולם המתנהגים כבהמות וחיות ללא שום חוקי מוסר כאשר הם שותים ממי התורה הם פוסלים אותה ואין לקבל מהם תורה כלל וכן כל העופות פוסלים רמו לאנשים שעפים כל פעם לכיוון אחר עפ"י כיוון הרוח של הציבור ואין להם יסודות מוצקים משורש אחד חוץ מהיונה היא כנסת ישראל המשולה ליונה כמו שנאמר "בכנפי יונה נכפה בכסף" מפני שהיא מוצצת היינו שרק עם ישראל אשר לומדים את התורה בקדושה וטהרה ושומרי ברית המקיימים מצוות מציצה במצוות המילה שעניינה ניקוי הדמים יכולים הם ללמד את התורה ולהפרות ולרבות חידושי תורה שכן עליהם נאמר ויפרו וישרצו במאד מאד ולכן אומרת המשנה כי גם אם שתו השרצים ממי החטאת אין הם פוסלים את המים אך החולדה רמו לאנשים גשמיים החיים על האדמה היבשה כמו שמבאר רש"י את הפס' (תהלים מ"ט, ב') "האזינו כל ישבי חלד" חלד – היא הארץ על שם שהיא נושנת וחלודה רדויילי"א בלע"ז ורבותינו פירשו על שם החולדה שהיא ביבשה ואינה בים דתנו רבנן כל שיש ביבשה יש בים חוץ מן החולדה" שהינם אנשים יבשים בלא לחלוחית אמונה בקב"ה ועל כן הם מחניפים ומלקקים לבני האדם כדי להשיג את מבוקשם ועל זה כבר כתוב שלכת חנפנים אין חלק לעולם הבא ולכן גם מאנשים אלו אין ללמוד תורה ועל זה מוסיפים רבן גמליאל את הנחש לפי שהוא מקיא היינו הנחש רמו ליצה"ר שהשתלט על האדם ולכן אין אדם זה מקבל דברי תוכחה אלא מקיא הוא אותם החוצה וכן ר' אליעזר מוסיף את העכבר שכידוע העכבר הוא גזלן שאוכל הוא מרכוש אחרים ללא רשות רמו לאנשים שגונבים את דעת הבריות שגם מהם לא ניתן ללמוד תורה ועל זה כבר פסק הרמב"ם (ת"ת ד', ב') "וכן הרב שאינו הולך בדרך טובה אף על פי שחכם גדול הוא, וכל העם צריכין לו אין מתלמדין ממנו, עד שיחזור למוטב שנאמר "כי שפתי בודן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות, הוא" (מלאכי ב', ז) אמרו חכמים, אם דומה הרב למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו, ואם לאו, אל יבקשו תורה מפיהו"

משנת הצדיק – הרה"ק ר' יואל סירקיש בעל הבית חדש (ב"ח) – ב' אדר

רבי יואל נולד בלובלין לאביו רבי שמואל יפה ולאמו מרת סירקה שרה – שימש כרב בעיר פוזנה וכן בלובמלא, מז'בז' ובבעלזא ספריו: בית חדש, שורת הב"ח, ביאורי הב"ח ועוד. היה סיפור עם חתנו הרב דוד הלוי סגל ה"ט: כשהב"ח לקח את חתנו ה"ט, הוא הבטיח לו נדוניה לכל החיים בשר בהמה, כי ה"ט היה בטבעו אדם חלש, יום אחד הב"ח ירד קצת מנכסיו והוא התחיל להביא לחתנו ריאות בהמה, וה"ט החליט שהוא לוקח את הב"ח לדין תורה, בכל העיר דיברו מזה שחתנו של הב"ח לקח אותו לדין תורה, ובסוף הב"ח זכה בדין תורה, כשיצאו מהדין תורה, ה"ט הסביר למה הוא לקח את הב"ח לדין תורה, ואמר כי הוא לא רצה שיענישו את הב"ח על כך שהוא הפסיק לתת לו בשר בהמה, ולכן הוא רצה שהבית דין של מטה יפסקו שהבשר שהוא נותן לו כהיום (הריאות בהמה) שזה גם נקרא בשר בהמה, וכך גם יפסקו בב"ד של מעלה

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

דברי יואל – הרה"ק רבי יואל ב"ר חנניא יו"ט ליפא טיטלבוים צוק"ל זי"ע

"צו את אהרן ואת בניו לאמור זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו" (ו', ב') ובוהו מבואר גם אידך מדרשא דדריש היא העולה על מוקדה זו מלכות אדום שעלתה עצמה וכו' אמר הקב"ה והיה בית יעקב לאש וגו' ולא יהיה שריד לבית עשיו כי פי ה' דבר וכו' ומה דבר משה שנאמר הוא העולה על מוקדה ואח"כ ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו ולכאורה הרי יש עת קבוע מראש לזמן הגאולה אמנם הגואל העתיד יהיה משה רע"ה כדאיתא בזה"ק (ח"ג דף ר"פ) והוא יבא לגאול את ישראל בכח התורה ולפיכך אף אם יחליף הקב"ה את סדר הזמנים ויחיש את זמן הגאולה אין זה שידוד המערכה כיון שכך נכתב בתורה ואתי שפיר דשייכא דרשה זו דמיירי במפלת מלכות אדום לעתיד לבא להך קרא דזאת תורת העולה שהרי במקרא זה רמוז ענין חילוף הנשמות כמו שפירש קדושת זקניי היטב לב זלה"ה ולכאורה זהו שידוד המערכות וע"כ לומר דכיון שנכתב כן בתורה שקדמה לעולם לא הוי כשידוד המערכות וזה רמוז בדברי התורה זאת "תורת" העולה, פירוש שענין העולה נכתב בתורה שקדמה לעולם על כן "הוא" העולה מעלה עליו בעת הקריב את קרבנו כאילו הוא עצמו קרב לעולה דנשמתו מתחלפת ולפיכך סמך התנחומא דרשה זו שעתידיה מלכות אדום שתשרף באש להורות שאף הגאולה העתידיה אינה תלויה בזמן ואם יזכו ישראל יחליף הקב"ה את הזמנים

סגולה לפרנסה – נתינת צדקה – קמחא דפסחא

"צו את אהרן ואת בניו לאמור זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו" (ו', ב') רש"י – צו את אהרן, אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. אמר ר' שמעון וניתן לרמוז בכך שפרשת צו והפסוק הנ"ל נקראים בחודש ניסן בו אוספים קמחא דפסחא לנצרכים ועל זה רומז רש"י שפס' זה נדרש לדורות שכל שנה ושנה יש לתת קמחא דפסחא למי שאין לו וע"כ כך יזכו כל בית ישראל לשמחה בשמחת החג ולערוך בו את ליל הסדר כדבעי זהו שנאמר כל הלילה עד הבוקר ובמיוחד יש לזרוז במקום בו יש חסרון כיס כפי שכותב רש"י הקדוש היינו בנתינה הנ"ל שעל האדם להכניס את ידו לכיסו ולתת צדקה כאמור ולכן הבאנו את דברי לשון חסידים המדבר ממעלות נתינת הצדקה ולמה זוכה מי שמקיימה בשלמות המעולה "צדקה כוללת כל המצוות ומנהגת כל המצוות והוא כמו הלב שנותן חיות בכל האיברים וכן היא כמו השמש שהוא מופיע ומלך של העוה"ז כן הצדקה היא מלך של המצוות (אור החכמה) ועוד מוסיף וכותב שמעתי בשם הבעש"ט ז"ל פירוש הפסוק אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך היינו כשאדם נותן פרוטה לעני אזי עושה יחוד דהפרוטה הוא יו"ד וחמשה אצבעות של הנותן

הרי ה"א ופשיטות ידו של הנותן הרי ו"א ובנתנו לחמשה אצבעות של העני הרי ה"א אחרונה ועי"ז גורם המשכת רחמים כי כסדרן הוא רחמים גמורים וכל זה כשהנותן מתחיל בנתינת הצדקה טרם הפשטת יד העני אזי הוא הוי"ה כסדרן וממשיך רחמים לעולם ולא כן כשהעני מתחיל בתחלה בהתפשטו' ידו לבקש אז אין השם כסדרן וזהו אני בצדק כשממני ההתחלה אז אחזה פניך שאני גורם יחוד בדלת אתון כסדרן והוא פניך רחמים אשבעה בהקיץ ר"ל כשהעני מקיץ אותי בפשיטות ידו ליתן לו הצדקה אז תמונתך שאני רואה רק התמונה של דלת אתון ולא בפנים וז"ש כי פתוח תפתח את ידך ר"ל שאתה תפתח בידך ליד העני לקבל ואז יהיה השם כסדרן ותמשוך רחמים גמורים ועוד מביא בשם הבעש"ט שהיה מפרש את הפסוק ה' צלך דהיינו כמו שהצל עושה מה שהאדם עושה כך הבורא ית' כביכול עושה ולכן צריך האדם לעשות מצוות וליתן צדקה ולרחם על העניים כדי שיעשה הבורא ית' עמו ג"כ טובה